

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7So/45/2016
Identifikačné číslo spisu: 2016200012
Dátum vydania rozhodnutia: 28.02.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:2016200012.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v právnej veci navrhovateľky: L. K., bytom V. XXX, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ulica 29. augusta 8-10, Bratislava, o predčasný starobný dôchodok, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 30. marca 2016, č.k. 23Sd/2/2016-22, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave z 30. marca 2016, č.k. 23Sd/2/2016-22, z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

1.

Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa § 250q ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) potvrdil rozhodnutie odporkyne z 13. novembra 2015, č. XXX XXX XXXX X, ktorým bol navrhovateľke zvýšený predčasný starobný dôchodok na sumu 353,70 eur mesačne od 31. júla 2015 podľa § 67 ods. 1, § 112 ods. 1 a § 82 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) a podľa čl. 57 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia. Z odôvodnenia rozhodnutia odporkyne vyplýva, že suma predčasného starobného dôchodku sa zvýšila po započítaní obdobia od 1. septembra 1975 do 31. decembra 1975, od 1. januára 1976 do 31. decembra 1976, od 1. januára 1977 do 31. decembra 1977, od 1. januára 1978 do 31. decembra 1978, od 2. mája 1979 do 31. decembra 1979, od 1. januára 1980 do 26. júla 1980, od 9. mája 1994 do 30. septembra 1994, to znamená za 1815 dní do obdobia dôchodkového poistenia. V ďalšom odôvodnení odporkyňa podrobne popísala postup pri výpočte zvýšenej sumy predčasného starobného dôchodku.

Krajský súd na základe predloženého administratívneho spisu, obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že ani v priebehu odvolacieho konania pred súdom navrhovateľka relevantne nespochybnila správnosť napadnutého rozhodnutia odporkyne. Navrhovateľka nespochybnila v opravnom prostriedku, ani na pojednávaní, že by niektoré obdobie dôchodkového poistenia nebolo zohľadnené pri výpočte predčasného starobného dôchodku, ani výšku dosiahnutých zárobkov v rozhodnom období. Tvrdenia

navrhovateľky, že muži sú zvýhodňovaní oproti ženám pri výpočte starobných dôchodkov sú všeobecné tvrdenia, ktoré nemajú žiadny vplyv na posúdenie správnosti napadnutého rozhodnutia. Tvrdenia navrhovateľky, že odporkyňa ju neinformovala o tom, že jej žiadosť bola na základe opravného prostriedku znovu prehodnotená nie sú pravdivé, pretože z obsahu administratívneho spisu vyplýva, že odporkyňa listom zo dňa 13. januára 2016 informovala navrhovateľku, že po dôslednom posúdení jej námietok uvedených v opravnom prostriedku dospeli k záveru, že opravnému prostriedku nie je možné vyhovieť a že opravný prostriedok zaslali v zmysle § 219 ods. 3 zákona o sociálnom poistení krajskému súdu. Krajský súd rozhodnutie podľa § 250q ods. 2 prvá veta OSP potvrdil.

O náhrade trov konania rozhodol tak, že neúspešnej navrhovateľke nárok na náhradu trov konania nepriznal podľa § 250k ods. 1 a § 250l ods. 2 OSP.

2.

Navrhovateľka podala proti rozsudku krajského súdu odvolanie. S rozhodnutím o prepočítaní predčasného starobného dôchodku nesúhlasila a žiadala o nové zistenie výšky osobných mzdových bodov v rokoch 2005, 2009, 2012 a 2013. Uviedla, že pracovala 13 rokov v nemeckej firme, kde mala mesačné zárobky okolo 1 000,- eur a mzdové body sú v týchto rokoch rozdielne a nižšie ako jedna. Od roku 1975 viac ako 10 rokov pracovala v Českej republike. Nevie, prečo nemôže za toto obdobie poberať dôchodok z Českej republiky. Myslí si, že pri jej zárobkoch zvlášť za posledných 13 rokov ako aj vyše 42 rokov obdobia dôchodkového poistenia výška dôchodku nezodpovedá skutočnosti.

3.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhla rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť.

4.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 492 ods. 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 492 ods. 2 SSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP a § 492 ods. 2 SSP), dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky pre potvrdenie alebo zmenu rozsudku súdu prvého stupňa.

Predmetom odvolacieho konania bolo preskúmanie rozsudku krajského súdu, ktorý podľa tretej hlavy piatej časti OSP preskúmal na základe opravného prostriedku rozhodnutie odporkyne o zvýšení predčasného starobného dôchodku odo dňa jeho priznania.

Podľa § 244 ods. 2 OSP v správnom súdnictve preskúmajú sudy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy.

Podľa § 246c ods. 1 veta prvá OSP pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Z predloženého spisu krajského súdu bolo preukázateľne zistené, že žiadosťou spísanou dňa 31. júla 2015 na pobočke Sociálnej poisťovne Senica navrhovateľka žiadala priznať predčasný starobný dôchodok od XX. Z. B.. Rozhodnutím odporkyne č. XXX XXX XXXX X-F.. z 10. augusta 2015 jej bol predčasný starobný dôchodok priznaný od 31. júla 2015 v sume 313,30 eur mesačne.

Z obsahu spisov odvolací súd nezistil, že žiadosť o uvoľnenie výplaty a zvýšenie predčasného starobného dôchodku (na predpísanom tlačive) bola navrhovateľkou podpísaná v V. dňa 16. septembra 2015. Odporkyňa bola doručená 21. septembra 2015. Odvolací súd z odôvodnenia žiadosti nezistil

dôvody, na základe ktorých o zvýšenie predčasného starobného dôchodku navrhovateľka žiadala. Rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X z 13. novembra 2015 odporkyňa zvýšila sumu predčasného starobného dôchodku od 31. júla 2015 za ďalších 18215 dní obdobia dôchodkového poistenia. Proti tomuto rozhodnutiu podala navrhovateľka odvolanie.

Podľa § 250m ods. 1, 2, 3 OSP konanie sa začína na návrh, ktorým je opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu. Návrh sa podáva na príslušnom súde v lehote tridsiatich dní od doručenia rozhodnutia, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje niečo iné. Návrh je podaný včas aj vtedy, ak bol podaný v lehote na orgáne, ktorý vydal rozhodnutie. Ak rozhodnutie neobsahuje poučenie o opravnom prostriedku alebo ak obsahuje nesprávne poučenie, možno ho napadnúť do šiestich mesiacov od jeho doručenia. Účastníkmi konania sú tí, ktorí nimi sú v konaní na správnom orgáne, a správny orgán, ktorého rozhodnutie sa preskúmava.

Podľa § 43 ods. 1 OSP sudca alebo poverený zamestnanec súdu uznesením vyzve účastníka, aby nesprávne, neúplné alebo nezrozumiteľné podanie doplnil alebo opravil v lehote, ktorú určí, ktorá nemôže byť kratšia ako desať dní. V uznesení uvedie, ako treba opravu alebo doplnenie vykonať. Ak ide o podanie, ktoré by mohlo byť podľa svojho obsahu návrhom na začatie konania, odošle súd uznesenie do 60 dní od doručenia takéhoto podania.

Podľa § 43 ods. 2 OSP ak účastník v lehote podľa odseku 1 podanie neopraví alebo nedoplní a pre uvedený nedostatok nemožno v konaní pokračovať, súd odmietne podanie, ktoré by mohlo byť podľa svojho obsahu návrhom na začatie konania. Ak bolo podanie doplnené alebo opravené v celom rozsahu v súlade s uznesením podľa odseku 1 najneskôr do uplynutia lehoty na podanie odvolania proti uzneseniu o odmietnutí podania, o odvolaní proti tomuto uzneseniu môže podľa § 210a OSP rozhodnúť súd, ktorý ho vydal.

Podľa § 43 ods. 3 OSP na iné podanie, ktoré podľa svojho obsahu nespĺňa náležitosti návrhu na začatie konania, ak nie je riadne opravené alebo doplnené, súd neprihliada.

Krajský súd sa citovanými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku náležite neriadil. Opravný prostriedok navrhovateľky proti neprávoplatnému rozhodnutiu správneho orgánu prejednal a vo veci rozhodol na základe nejasného a nezrozumiteľného opravného prostriedku proti neprávoplatnému rozhodnutiu správneho orgánu.

Občiansky súdny poriadok upravuje postup súdu a účastníkov v občianskom súdnom konaní tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov, ako aj výchova na zachovávanie zákonov, na čestné plnenie povinností a na úctu k právam iných osôb (§ 1 OSP). Podľa uvedenej zásady je súd povinný svojou činnosťou zabezpečiť výkon spravodlivosti tak, aby zabezpečil výkon spravodlivosti aspoň v rozsahu zabezpečenia ústavných práv (Čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky). Nezabezpečenie práva na spravodlivý súdny proces by znamenal nielen porušenie ústavy, ale aj porušenie čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorým je Slovenská republika viazaná.

Zásada rovnosti strán v občianskom súdnom konaní sa prejavuje vytváraním rovnakých procesných podmienok a procesného postavenia subjektov, o ktorých právach a povinnostiach súd rozhoduje. Narušenie procesnej rovnováhy je porušením ústavného princípu rovnosti účastníkov konania pred zákonom i súdom v občianskom súdnom konaní (čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky).

S ohľadom na predmet konania v riešenej veci treba poznamenať, že za dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia treba považovať také dôkazy, ktoré vedú k zisteniu, či skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania rozhodnutia správneho orgánu, bol pre rozhodnutie správneho orgánu postačujúci.

Konajúci a rozhodujúci správny orgán vo veci prepočítania už priznanej dávky dôchodkového poistenia

musí mať relevantné dôkazy v záujme náležitého ozrejmienia skutkového stavu veci a tiež krajský súd musí vykonať dôkazy, a to formou verifikácie vykonaných dôkazov zo strany správneho orgánu. Je to dôvodom, aby súd mal splnené podmienky na konanie podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa § 250ja ods. 3 v spojení s § 246c ods. 1 a s § 221 ods. 1 písm. f/ a ods. 2 OSP a § 492 ods. 2 SSP.

V ďalšom konaní krajský súd vyzve navrhovateľku postupom podľa § 43 ods. 1 OSP, aby nesprávne, neúplné a nezrozumiteľné podanie doplnila alebo opravila v lehote, ktorú určí súd prvého stupňa.

Až po doplnení návrhu v naznačenom smere možno vec znovu prejednať, vysporiadať sa s námietkami navrhovateľky uvedenými v jej doplnenom, resp. opravenom opravnom prostriedku proti preskúmanému rozhodnutiu odporkyne a znova o návrhu rozhodne. Nové rozhodnutie vo veci súd prvého stupňa riadne odôvodní a znova rozhodne aj o náhrade trov konania vrátane trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 OSP).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.